

Motion

1978/79:292

av Lars Werner m. fl.
om inskränkningar i rätten att avskeda anställda

Alltsedan lagen om anställningsskydd antogs har vänsterpartiet kommunisterna med skärpa invänt mot utformningen av lagen och mot vad som skrivits i förarbetena till lagen när det gäller tolkningen av begreppet saklig grund för uppsägning och avsked enligt 7 resp. 18 §. Tillämpningen under de gångna åren har också visat att de krav på ändringar som vårt parti framfört varit välgrundade.

Arbetsdomstolen har i de avgörande frågorna i allt väsentligt gått arbetsköparna till mötes när det gällt rätten att säga upp eller avskeda arbetare. AD har i vissa fall t. o. m. gått utanför den omfattande lista på orsaker som räknas upp i förarbetena av dåvarande inrikesministern Erik Holmqvist.

AD har redan fastslagit att inte bara samarbetssvårigheter med arbetsköparna utan också samarbetssvårigheter med konsulter och tidsstudiemän som inte är anställda i företagen kan läggas till grund för uppsägning.

AD har också vid ett flertal tillfällen godkänt deltagande i strejk som grund för både uppsägning och avsked. AD:s dom att godkänna avskedandet av bilarbetarna i Boden ger ett klart besked om AD:s karaktär av klassdomstol. Metallarbetareförbundet kunde trots sin deklarerade styrka och storlek inte skydda de 43 bilarbetarna mot Bil & Traktor AB. Bolaget hade däremot ett säkert stöd i arbetsdomstolen.

Vänsterpartiet kommunisterna har vid flera tillfällen påtalat det orimliga i att arbetare skall kunna sägas upp eller t. o. m. avskedas därför att de deltar i en arbetsnedläggelse eller annan stridsåtgärd. Vårt parti har av den anledningen krävt att riksdagen uttalar att deltagande i strejk eller annan stridsåtgärd, oavsett om åtgärden är olaglig eller ej, aldrig skall kunna utgöra saklig grund för vare sig uppsägning eller avsked. Vi anser denna fråga lika aktuell i dag, varför vi upprepar vårt krav på att riksdagen gör ett sådant uttalande.

Detsamma gäller frågan om samarbetssvårigheter med arbetsköparen eller arbetskamraterna som finns uppräknade i förarbetena som saklig grund för uppsägning eller avsked. Här kan arbetsköparen provocera samarbetssvårigheter på många sätt och sedan lätt göra sig av med fackligt och politiskt obekväma arbetare med stöd av förarbetena till lagen.

Vänsterpartiet kommunisterna har tidigare krävt att det endast i utomordentligt sällsynta fall skall få åberopas samarbetssvårigheter, olovlig bortavaro, ordervägran, olämpligt uppträdande o. d. som grund för uppsägning eller avsked. Vi anser att det endast skall kunna företas uppsägning eller

avsked om åtgärden har sanktionerats av den lokala fackliga organisationen och förseelserna klart dokumenterats efter gemensam grundlig utredning.

Med hänvisning till det anförda föreslås

att riksdagen uttalar

1. att deltagande i arbetskonflikt, oavsett sådan är lag- eller avtalsstridig, aldrig kan utgöra saklig grund för uppsägning eller avsked,
2. att samarbetssvårigheter med arbetsköpare eller med arbetskamrater, olovlig bortavaro, ordervägran, olämpligt uppträdande o. d. endast i utomordentligt sällsynta fall kan läggas till grund för uppsägning eller avsked och då under förutsättning av den lokala fackliga organisationens godkännande.

Stockholm den 11 januari 1979

LARS WERNER (vpk)

EIVOR MARKLUND (vpk)

NILS BERNDTSON (vpk)

KARL HALLGREN (vpk)

C.-H. HERMANSSON (vpk)

JÖRN SVENSSON (vpk)

LARS-OVE HAGBERG (vpk)